

Mediju satura seksualizācija. Iemesli un sekas

Dr. Marita Zitmane

LU SZF Komunikāciju studiju nodaļa

Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas
izraisīto pārmaiņu analīze. Nr. Izp-2018/2-0260

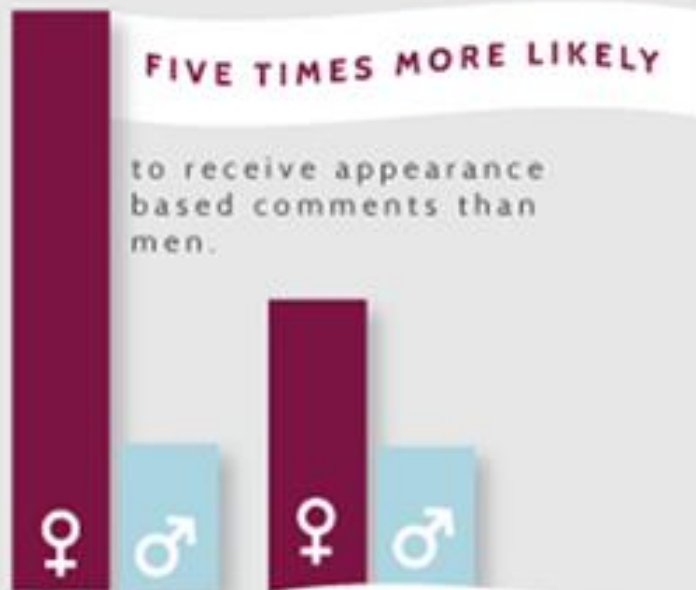

FLPP
FUNDAMENTĀLIE UN
LIETIŠĀIE PĒTĪJUMU
PROJEKTI

- Seksualizācija – indivīdu izvērtēšana balstoties uz to seksuālo pievilcību vai seksuālo uzvedību, ārējā izskata standartu vienādošana uz seksuālo pievilcību, personas seksuālā objektifikācija, vai/ un neatbilstošas seksualitātes uzspiešana indivīdam.

NO MATTER THE TERRITORY, FEMALE CHARACTERS CANNOT ESCAPE AN EMPHASIS ON APPEARANCE

SEXUALIZATION BY AGE

TEENS

ADULTS

MIDDLE
AGED

fictional females aged

Seksualizētā kultūra ir balstīta uz heteroseksuālas femininitātes attēlojumu

GENDER BIAS WITHOUT BORDERS

AN INVESTIGATION OF FEMALE CHARACTERS
IN POPULAR FILMS ACROSS 11 COUNTRIES

- 12% no visām interneta vietnēm ir porno, 40 miljoni amerikāņu regulāri apmeklē pornogrāfiju tiešsaistē, 35% no visām interneta lejuplādēm ir pornogrāfija, un 25% no visiem meklētājprogrammu pieprasījumiem jeb 68 miljoni dienā attiecas uz seksu.
- Pornogrāfija šodien ir pirmais un galvenais seksuālās izglītības veids pusaudžiem un jauniešiem

- 2007.gadā *The American Psychological Association* nāca klajā ar detalizētu pētījumu par seksualizācijas psiholoģisko ietekmi
- Ar vien masīvākā seksuāli atklātā populārā kultūra tiek saistīta ar problemātisku seksuālo uzvedību, ķermeņa priekšstata traucējumiem, zemu pašvērtējumu, kā arī seksuālo izmantošanu

- Seksualitātes pieaugums gandrīz visos bērnu dzīves aspektos, tostarp reklāmā, apģērbā, aksesuāros, rotaļlietās un spēlēs, mūzikā un citos izklaides medijos.

- Žurnālu izdevēji izmanto mazo bērnu vēlmes būt pieaugušajiem.
- Reklāmas un mārketinga mediji jau sen ir aktīvi “traucējuši bērnības nevainību”, lai radītu patērētāju vēlmes

Žurnāli bērniem Latvijā

- Pētījums Mediju vides daudzveidība Latvijā '**Mediji bērniem**'
 - Žurnālus var uzskatīt par mediju žanru, kas ir specifiski domāts bērniem
 - Žurnāli bērniem ir veidoti, uzrunājot bērnus no trīs gadu vecuma līdz pat pusaudža vecumam – 14–16 gadiem

Žurnāla nosaukums	Tēma/žanrs	Zēni/meitenes	Mērķauditorijas vecums (gadi)	Izdevniecība
Avene	Izklaidei un atpūtai	Meitenēm	10 līdz 14	Egmont Latvija
Avenīte	Izklaidei un atpūtai	Meitenēm	3 līdz 8	Iddea
Barbie	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Donalds Daks	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Hello Kitty	Komikss	Meitenēm	8 līdz 9	Egmont Latvija
Ilustrētā Junioriem	Izklaidei un atpūtai	Nav precizēts	8 līdz 14	Dienas žurnāli
Ledus sirds	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Maģiskā Dienasgrāmata	Pašpalīdzība	Meitenēm	10 līdz 15	Iddea
Maša un Lācis	komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
My Little Pony	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Monster High	komikss	Meitenēm	8 līdz 9	Egmont Latvija
Princeses	komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Pūcīte	Krustvārdu mīklas	Nav precizēts	Nav precizēts	Žurnāls Santa
Spicīte	Izklaidei un atpūtai	Nav precizēts	Nav precizēts	Apgāds LABA
Spider-Man	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Tom & Jerry	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Vāģi	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija
Vinnijs Pūks	Komikss	Nav precizēts	3 līdz 8	Egmont Latvija

- Bērnu žurnālu vidū ir izceļami vispārējo interešu žurnāli un žurnāli meitenēm. Specifiski, tieši zēniem paredzēti žurnāli Latvijā neiznāk.
- Žurnālu piedāvāto saturu bērniem un jauniešiem var vērtēt kā samērā vienveidīgu. Tie ir izklaides un atpūtas žurnāli, kas bērniem sniedz populārzinātnisku informāciju, mīklas un atjautības uzdevumus, kā arī dažādus rokdarbu un “dari pats” (*DIY*) padomus.

Žurnāli meitenēm Latvijā

- Pētījums Mediju vides daudzveidība Latvijā
‘Mediji bērniem’
 - Izdevniecība “*Iddea*” žurnāls “Avenīte”, kas pozicionē sevi kā vienīgais Latvijā veidotais žurnāls pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma meitenēm (meitenēm 6+).
 - Izdevniecība “Egmont” izdod žurnālu “Avene” meitenēm agrīnajos pusaudža gados no 10 līdz 14 gadu vecumam. Žurnāls apraksta slavenības, modi, attiecības un rokdarbus.

Žurnāls *Avene* 2018.gada janvāra – jūnija analīze

- Rubrikas: redakcijas vēstule, raksta lasītājas, jaunumi, zvaigznes, modē, skaistumam, jautri, meitene kā *avene*, DIY, uzdevumi
 - Modē – Pērļu meklējumos izpārdošanas laikā, 2018.gada krāsa ir ultravioleta, Top 5 tendences šajā pavasarī, lepeldam vasarā
 - Skaistumam – Ziemas košās pastelkrāsas, Kosmētikas maciņa karaliene, Laiks vannai, Palīgā – pumpas, Pavasaris ... organismā, Košums un mirdzums: grima tendences 2018.gad vasarā
 - Intīmi – Man viņš patīk... vai atzīties?
 - Mēneša ieteikumi – Mīlas stāsti “Lūk, šīs ir ar mīlas tēmu saistītas filmas un grāmatas, ko *Avene* novēl te izlasīt un noskatīties”

Posākumu vadīja AUCH skaistumkopšanas speciālistes Ketija un Laura, kuras ar prieku ciemos uzņēma Avenes konkursu uzvarētājas Laini, Emiliju, Adeli, Liliānu, Renāti, Elizabeti, Sendiju un Kristīni.

Vai tev patīk ballītes, kur var uzposties, iepazīties ar jauniem cilvēkiem? Vēl pavisam nesen AUCH Beauty Home svinējām Avenes lasītāju Ziemassvētku ballīti un parādām arī tev, kā mums gāja. Lai iedvesma piedalīties turpmākajos Avenes konkursos, kā arī uzzināt, ko tad SPA salonos meitenes var darīt!

Mūsu ballīte bija ne tikai izklaidējoša, bet arī gana noderīga tālākajai dzīvei, jo uzzinājām, kā saudzīgi un pareizi rūpēties par savu ādu un cik tai svarīga ir ikdienas higiēna. Kā jau esi pamanījusi, AUCH skaistumkopšanas speciālistes arī žurnālam gatavo dažādus izziņošanas rakstus.

Izmeģinājam dažādus sejas ādas kopšanas līdzekļus un uzzinājām, kādu funkciju katrs no tiem pilda, ko un cik bieži mēs drīkstam lietot, tagad vai atstāt uz vēlāku laiku, kad būsīm kļuvušas vecākas.

AVENES BALLĪTE SPA

FOTO: Paula Krievs

RAIBAS OTIŅAS – JAUTRĀKĀKĀS MAITĒŠANAI

Otiņa Concealer Sponge: 2,59 €, Essence Must have nevainojamai kosmētikas bāzes uzklāšanai.

Otiņa Duo Eyeshadow Brush: 2,79 €, Essence Acu ēnu uzklāšanai un sapludināšanai.

NAGIEM

Līdzeklis nagu spīdumam Ultra Glass Nail Shine: 2,19 €, Essence Virskārta mirdzošiem un spīdīgiem nagiņiem.

Nagulaka Halo Rainbow: 3,09 €, Essence Varavīksnes glietera daļiņas uz taviem nagiem.

Līdzeklis nagu stiprināšanai SOS Power Repair: 2,19 €, Essence Stipriem un veselīgiem nagiem.

Nagulaka Ultimate: 2,59 €, Catrice Skaists, noslēpumaini violets tonis.

TAVS ĪPAŠAIS SKAISTUMA ELIKSĪRS

12,95 €, Zara Roze, upenes, majipūkītes, persiks un muskuss... Smaržo ļoti garšiģi!

12,99 €, Bershka Persika un avenu sulīģas notis, kas sajauktas ar izsmalcināto jasmīna aromātu, klat pievienojot nedaudz vaniģas.

12,99 €, Pull&Bear Upenes + peoniģas + dzintars = aromāts, kas neatstās vienaldzīģu...

Lūpu spīdums Volumizing Lip Booster: 3,59 €, Catrice Ģarģo kā konfekte.

SKAISTUMA MACIŅI, SVARĪGIEM SĪKUMIEM

7,95 €, Stradivarius Pūkaini!

7,95 €, Stradivarius Spread your wings...

7,99 €, H&M Filteri, gliteri un ļoti daudz rozā krāsas – unicorn meitenes galvenā izvēle!

4,99 €, H&M Kompakti un pārģskatāmi – tā, lai visu vienģmēr varģtu atrast!

Līva Bormane
gandrīz kā
Monster High
lelle.

**Monta
Rudzīte** sapņo
par lidošanu
kosmosā.

Modē
ARTA STRODE

Pērļu meklējumos izpārdošanas laikā

Janvāris ir diezgan viltīgs mēnesis. Tas ne tikai iepūš jaunās sezonas vēsmas, bet arī izraisa viesuļvētru lielveikalu plauktos... Arī tu droši vien būsi ievērojusi, ka tavi iecienītākie veikali pēkšņi kļuvuši daudz košāki, rosīgāki un pamanāmāki. Tas viss, protams, tāpēc, ka ir sākusies lielā ziemas preču izpārdošana – ilgi gaidītais brīdis, kad varam doties pērļu meklējumos. Piedāvājam dažus padomus, kā neapjukt starp neskaitāmajām, taču bieži vien maldinošajām "pērļēm" un atrast tādās, kas saglabās savu mirdzumu vēl sezonām ilgi.

FOTO: nio publicitātes materiāliem

16 JANVĀRIS

- Izteikta orientācija uz meiteni kā patērētāju.
- Žurnālā nav liels uzsvars uz ķermeņa demonstrāciju.
- Preces un rituāli tiek piedāvāti/ mārketēti no pievilcīguma pozīcijām.

ROTASLIETAS
Vasarā ir īstais laiks, lai rotātos! Ari tev noteikti savā skaistuma lācītē ir dažādas skaistas pērles, kas tā vien gaida savu zvaigžņu stundu. Ap kaklu, matiem, rokām vai pat kājām – nāriņu pasaulē ierobežojumu nav!

7,99 € H&M
3,99 € Lindex
3,95 € New Yorker
4,99 € Lindex

29,99 € H&M

IDEJAS, KĀ JUSTĪTES UN IZSKATĪTIES TIKPAT VALDZINOŠAI KĀ NĀRIŅAI.

35,99 € Bershka

14,99 € H&M

24,99 € H&M

5,95 € Zora

GĀRŠĪGI PASTELTONI
Būdama odens būtne, arī pati nāriņa ir ļoti iecienījusi vieglus, plūdinātus toņus un pārsteidzošas krāsu pārejas. Piemēram, maigi rozā, jūras zili zaļais, persiku krāsas oranžais vai varbūt paradizes dzeltenais... Šādas krāsas var un vajag saskatīt ne tikai dabā, bet arī savā apģērbā!

MIRDZOŠOŠ GRIMS
Lai iegūtu nāriņas cieniņu, mirdzošu grīmu, nekas daudz nav vajadzīgs, vien košas acu ēnas, izgaismotājs un nedaudz lūpu spīdumu. Izskatās, ka arī kosmētikas ražotāji ir iedvesmojušies no šīs burvīgās meitenes tēla, piedāvādami dažādus interesantus produktus – tikpat košus un piesātinātus kā pati nāriņa.

Izgaismotāju paleti Glow To Go! 4,99 €. Essence
Paleti veido divi izgaismotāji un divi bronzeri, ko var uzklāt atsevišķi vai kombinēt, lai radītu starojošu, saules noskūpstītu efektu sejai, dekolte zoni un pleciem.

Izgaismotājs Glow Like A Mermaid, 3,99 €. Essence
Izgaismošanas pūderis ar sašām starojošām krāsām atgādina nāriņas asti un piešķir vaigiem un sejai mirdzošu maģiskās zemūdens pasaules spīdumu.

Acu ēnu paleti My Shell Is My Castle 4,49 €. Essence
Šis piesātināts, ilgoturīgās acu ēnas piešķirs tavām acīm matētu, pērlainu efektu, kamēr pats iesaiņojums un paletes krāsas vienmēr atgādina par nāriņas skaistuma noslēpumiem...

Spīdulu zīmuls Holo Glow! 3,99 €. Essence
Praktiskais zīmuls ar viegļiem rozā un zelta krāsas hologrāfiskiem pigmentiem piešķir mirdzošus akcentus vaigu kauliņiem.

Glīteri un pigmenti Get Your Glitter On! 3,39 €. Essence
Lielas, spožas pārslas, krāsaini konfeiti un glītera puteklī – dažādi mirdzoši pigmenti nodrošina visu, kas nepieciešams elpu aizraujošam, individuālam izskatam. Katrs glīters atsevišķi rāda efektu, kad gribas iesaukties: wow! Ari kombinācijā ar citiem glīteru toniņiem vai viegliem tie rada īstu kļiedzienu! Nav svarīgi – uzklāts uz sejas vai ķermeņa –, uzliec savu glīteri!

JŪNIJS 19

Žurnāls Avenīte 2018.gada decembris – jūlijs analīze

- Rubrikas – Stiliņš, Zvaigzne, Prātošana, Avenīte rosās virtuvē, Jautrība, Aizraujošā pasaule, Ballīte, Mēs ar brāli kolosāli
 - Lasītāja vēl netiek vērtēta primāri kā potenciālā pircēja/ patērētāja.
 - Tomēr seksualizēts jaunas meitenes tēls parādās žurnāla vizuālajā komunikācijā

avenīte

JULIJA 2015

Mīklas radoši uzdevumi, konkursi un joki

Klons Čaršāļa biļiņi
5 x 20 x 20 x 20
mīklas maģika

3 BRĪVIUMIĻĪTAS
MĀJĪGAI
ĪSTABAI

Skatsuma ballīte
draudzenēm

KĀ TIKT GALĀ
AR PUUKĀM?!

Kurai
skaistākās
acis?

Mēģini ne kaudzētās ķerā

Ideāls vasaras desertis!

ZĪMĒ TĒRPUS UN TIEC PIE DĀVANU KARTES NO RESERVED!

Ērika

Kristīne

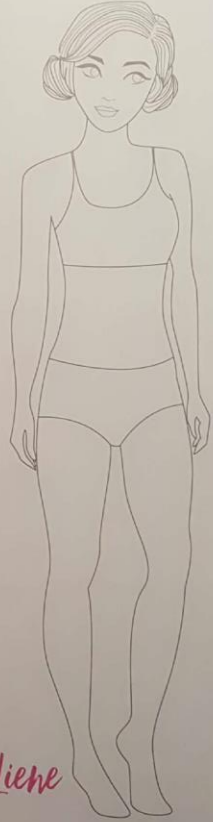
Ērika un Kristīne ir
skaisti sapošušās Jaungada
ballītei. Izkrāso lapu!

Uz
ballīti!

Ilustrācija: Elizabete Armandina

Liene

Liene un Marta
vēl tikai domā, ko
vilkt. Palīdzi
meitenēm –
uzzīmē skaistākos
balles tērpus!

Marta

Uzzīmē Betijai tērpu,
izmantojot vismaz
vienu no modes
vārdnīcas testā
minētajām lietainām!

KONKURSIŅŠ!

Uzzīmēto tērpu fotografē un atādi
"Avenīte" uz e-pastu mar@iddea.lv
līdz 1. septembrim.
Skaistākā tērpa autore tiks pie balvas –
dāvanu kartes 20 euro vērtībā no veikala

RESERVED

- mediju un kultūras pētījumu aksiomas:
 - teksti ir polisēmiski
 - uztvere ir aktīva

Secinājumi

Iemesli – jauno meiteņu kā patērētāju
izmantošana, mārketējot preces un
pakalpojumus no pievilcības
perspektīvas

Sekas - ?

PALDIES!

marita.zitmane@lu.lv

Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās
revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze

